

Turvallisuusverkoston kokous 10.9.2014

Aika: 10. 9.2014 klo 14–16

Paikka: Aikuiskoulutuskeskus

Läsnä: Jukka Ihalainen (LETK ry, pj.), Tiina Holmberg-Kalenius (Valopilkku), Saija Salmi (Valopilkku), Valopilkussa olevat harjoittelijat (Kimmo Vornanen, Eveliina Humberg ja Matti Aalto), Jouko Vesala, (Perheasiain neuvottelukeskus), Heli Lehtinen (Letk), Kirsi Kuusinen-James (Verso, siht.), Susanna Leimio (Verso), Tuija Hellsten (RIKU), Tiina Rajala (Lahti), Marita Saura (Lahti), Leena Lankinen (poliisi), Mari (kokemusasiantuntija), Sirpa Ernvall (Oiva ppk), Tuija Matikainen (Phsotey), Eija Kallio (Lahti), Leena Lankinen (poliisi), Päivi Kaski (Verso, Lasse – hanke), Kirsi Keränen (DILA), Heli Laapio-Knuutila (Aava), Päivi Kinnunen (Heinola), Eija Kallio (Lahti), Markku Turpeinen (Pene), Aija-Riitta Saastamoinen (Seudullinen sosiaalipäivystys), Kaisa Lumijärvi & Satu Rauhala (Kannusta minut vahvaksi – hanke)

Käsitellyt asiat

1. Tervetuloa

Puheenjohtaja toivotti kokouksen osallistujat tervetulleeksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkistaminen

Muistioon ei ollut huomautettavaa.

3. Ajankohtaiset kuulumiset

Turvakodin toiminnan siirtymisestä valtiolle ja sen rahoituksesta (8 milj.) on tehty päätös, mutta muuta tietoa asiasta ei ole vielä saatu. Kattavan valtakunnallisen verkoston luomiseksi suunniteltu rahoitus vaikuttaa pieneltä. Heli Lehtinen kertoi omasta toimenkuvastaan alueellisena verkostokoordinaattorina (kuva tehtävän sisällöstä liitteenä). Heli ja Susanna kertoivat lyhyesti Antti Prepulan ja työryhmän laatimasta seudullisesta turvallisuussuunnitelmasta. Suunnitelmaa on saanut kesän aikana kommentoida ja se menee syksyn aikana kuntiin päätettäväksi. Lähisuhte- ja perheväkivaltaan liittyvä toimintaohjelma ja sen sisältämät toimenpiteet näkyvät ohjelmassa erittäin huonosti, vaikka niitä on toivottu sinne lisättävän kohtaan kotien turvallisuus. Loppukesän versio näytti muutenkin vielä hyvin keskeneräiseltä.

Muistio 3.10.2014

Tuija Hellsten Rikusta kertoi, että Päijät-Häme saa lisää hänen työpanostaan, sillä Kymenlaakso on jäänyt alueena häneltä pois. Rikosuhripäivystys on syksyn aikana toteuttamassa vertaistukiryhmän seurakunnan ja Lahden ensi- ja turvakodin kanssa. Ryhmän toiminta käynnistyy syysloman jälkeen ja 8 naista valitaan haastattelujen perusteella suljettuun ryhmään. Haastatteluja on jo sovittu 8-9 ja ryhmä täyttyy. Uusi ryhmä aloitetaan kysynnän mukaan ensi keväänä.

Päivi Kinnunen Heinolasta kertoi, että kunnan hyvinvointikertomus on päivitetty ja siihen liitetään turvallisuussuunnitelmat. Eija Kallio Lahden sosiaali- ja terveystoimesta/ lastensuojelusta kertoi, että useiden lakimuutosten myötä nyt toimialalla selvitetään, mitä tehdään ensi vuonna ja miten. Palvelujen sopeuttaminen kunnassa jatkuu ja vuoden 2016 budjetti tulee olemaan entistä tiukempi, kun tavoitellaan miinus -merkisiä budjetteja. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmassa esitettyihin kuntakoordinaattoreihin ei sellaisessa merkityksessä ja laajuudessa ole mahdollista varata resursseja. Aihealueen koordinaatiota varten nimitetään yhteyshenkilöitä eri toimialoille siten, että yhdyshenkilöt kattaisivat kaikki sote- sektorit. Toimintaohjelma pyritään saamaan sisään eri suunnitelmiin. Lasten- ja nuorten hyvinvointi suunnitelmaan on jo kirjattu turvallisuusasia.

Valopilkut ovat järjestäneet vertaistukiohjaajakoulutuksia ympäri Suomen. ”Paikka auki” -nuoret ovat tehneet hienoa työtä. Valtion koulukotien kanssa on keskusteltu siitä, että järjestettäisiin vertaistukea entisille koulukodissa asuneille nuorille; kokemusasiantuntijoiden vertaistukiryhmä (Matti). Vanajan vankilan avo-osasto on sitoutunut myös pilotoimaan vertaistukimallia. Heinolan kanssa (yhteyshenkilö Sirpa Tölkö) tehdään yhteistyötä ja siellä ollaan kerran kuukaudessa koko päivä. Loppuseminaari on 21.11 12–16 Siikaniemen kurssikeskuksessa. Suunnittelussa on myös vertaistukiryhmä kiusatuille nuorille ja vanhemmille (Eveliina) ja yksilötapaamisia.

Päivi Kaski toimii LasSe – hankkeessa, jossa kehitetään lastensuojelutarpeen arviointia. LasSe – hankkeelle on tullut koulutustoiveja mm. lähisuhdeväkivallan ehkäisystä. Päivi toimii myös lastensuojelun edunvalvojana rikosprosesseissa. Media uutisoi muutama päivä sitten, että sodissa kuolee vähemmän ihmisiä kuin lähisuhdeväkivallan seurauksena. Toimintakäytäntöjen varhaiskasvatuksen, koulun ja lastensuojelun välillä pyritään tiivistämään.

Aija- Riitta Saastamoinen (Tiitu) on nyt töissä sosiaalipäivystyksessä. Päivystyksen resurssit kasvavat, koska päivystyksen pitää olla jatkossa järjestettynä aina virka-ajan ulkopuolella. Päivystys ei ole pelkkää lastensuojelua, vaan se kattaa myös aikuiset ja ikäihmiset. Tiimi on vasta muotoutumassa ja sitten mietitään, miten jaetaan töitä ja vastuualueita. Perheväkivaltilanteita on tullut jo eteen myös arki-iltaisinkin. Taustalla voi olla työttömyys ja/tai se, että on liikaa töitä.

Tiina Rajala on töissä kaupunginsairaalassa ja kertoi, että terveyspalveluissa mietitään lähisuhde- ja perheväkivaltaan liittyviä toimintamalleja. Päivystys - ja akuuttihoivossa asia on alkutekijöissään, siellä esiintyy koulutuksen tarvetta. Hoitopolkua on alettu rakentamaan. Mari on kokemusasiantuntija ja yksi ”neljästä tuulesta”. Kokemusasiantuntijaryhmä tekee nyt työpajaa ehkäisevän työn päville. Teemapajan tavoitteena on haastaa kävijöitä. Tuija Matikainen on yhtymän osaamisen kehittämisen yksiköstä ja yksikkö organisoii yhtymän henkilöstölle sekä alueellista koulutusta tarpeiden mukaan.

Muistio 3.10.2014

Marita Saura kertoi, että oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, joka tuli voimaan 1.8 työllistää oppilashuollon henkilöstöä. Tällä hetkellä työstetään koulukohtaisia opseja, kaupunkikohtainen ops on jo olemassa. Ohjelmissa painotetaan ennaltaehkäisyä ja yhteisöllisyyttä. Toimintatapana on koota apua tarvitsevan yksilön ympärille asiantuntijaryhmiä. Laki kattaa ikäryhmät esikoulusta toiselle asteelle. Uutena asiana laissa on mm. määrääjat; 7 työpäivän aikana tulisi päästä kuraattorille tai psykologille. Ops on yksityiskohtainen ja se löytyy, pedanetistä. Koulukiusaaminen ja sen ehkäisy näkyy ohjelmassa vahvasti. Kiva koulu toimintaa on jokaisessa koulussa. Lahti on mukana koulutuksellisen tasa-arvon edistämishankkeessa ja hankkeen myötä on saatu lisäresursseja kuraattoripalveluihin ja nuorisotyöntekijöitä kouluille. Hankkeelle toivotaan jatkoa 2016 eteenpäin.

Sirpa Ernvallin vastuualueeseen kuuluu Oivassa ennaltaehkäisy, neuvolat, oppilashuolto, ehkäisevä perhetyö. Muutama henkilö Oivasta on osallistumassa syksyllä toteutettavaan avainkouluttaja -koulutukseen. Perheneuvolassa tehdään perhekeskeistä työtä, avioerosovittelu sekä akuutisti että jälkikäteen. Perheiltä kartoitetaan käynnillä myös mahdollisen lähisuhdeväkivallan esiintymistä. Lasten kurittaminen on ilmiönä kasvussa muun muassa monikulttuuristen perheiden lisääntymisen ja erilaisen asiaan suhtautumisen vuoksi. Pikkulapsityöryhmä ottaa vastaan odottavia äitejä ja 0-3 -vuotiaita vanhempineen, yhteistyötä tehdään keskussairaalan lasten neurologian asiantuntijoiden kanssa..

Heli Laapio-Knuutila kertoi, että muutokset oppilashuoltolaissa työllistäneet. Aavan mielenterveys- ja päihdestrategian jalkauttamista varten perustettuun työryhmään on päätetty yhdistää myös lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn toimintaohjelman jalkauttaminen. Niina Viholainen on tulossa tähän työryhmään uutena jäsenenä. Kirsi Keränen Diakista seuraa verkostossa Anne-Maria Karjalaista. Diakissa sovelletaan oppilashuoltolakia käytäntöön ja mietitään uusia malleja mallit. Kirkon perheneuvonta on osoitteessa Vapaudenkatu 6, toinen kerros. Perheasiainneuvottelukeskuksessa autetaan päijäthämäläisiä parisuhdepulmissa. Heinäkuu oli tiivistä aikaa, jono ei lyhene, vaikka toimintaan on saatu lisäresursseja. Väkivalta näyttäytyy henkisenä väkivaltana, mutta myös hyvin krouveja tilanteita esiintyy. Yhteistyötä tehdään mm. Jussi työn kanssa.

4. Kannusta minut vahvaksi – hanke 2013–2016

Kaisa Lumijärvi esitteli hanketta. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa lapsen turvallisia kasvuolosuhteita. Työskentely on valtakunnallista tiedottamis- ja vaikuttamistyötä paikallista kehittämistyötä Lahden, Turun ja Oulun seuduilla. Hankkeessa kehitetään työmalleja ja menetelmiä kurtusväkivaltaa kohdanneiden lasten kanssa työskentelemiseksi. Satu on avainhenkilö Lahden alueen työskentelyssä. Lahdessa on kannustavasta kasvatuksesta luento 24.10 Wanhassa Herrassa. Hankkeessa kartoitetaan ja mietitään myös koulutustarpeita. Tarvitaan koulutusta, että osaa toimia tilanteessa, ei lähettää vain asiakasta eteenpäin. Liitolla on käynnissä kampanja: Tuntea saa, teko on valinta. www.tunteasaa.fi

5. Muut asiat

Lahden Ensi- ja turvakodin väki on tehnyt Lyhytterapiainstituutin kanssa: Ota väkivalta puheeksi opasta. Opas on päivitys instituutin aiemmin tekemälle oppaalle ja siinä huomioidaan myös Turvalliset perheet – hankkeen tuotokset. Opas valmistunee puolen vuoden sisään.

Päijät-Hämeessä on avattu Hyvis portaali www.hyvis.fi. Lähisuhdeväkivallan osuus on aika ohut ja Susanna kokosi henkilöitä tuottamaan lisää tekstiä lapsiperheiden, nuorten, työikäisten sekä ikäihmisten osioihin tästä aihepiiristä.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous on 12.11. klo 13- 15 (16). Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.